

EESTI MAASTIKUARHITEKTIDE LIIDU

KUUKIRI

06/2023

EMALi kuukirja järgmine number ilmub 3. juulil

juhatus: juhatus@maastikuarhitekt.ee

Maarja Gustavson (557 9979), Tanel Breede (521 7478)

Silver Riisalo (507 9638), Külli Sepp (514 4443)

koordinaator: Reet Soans info@maastikuarhitekt.ee (5060 834)

kuukiri: Minea Kaplinski-Sauk minea@maastikuarhitekt.ee

EESTI MAASTIKUARHITEKTIDE LIIDU AASTAPREEMIADE KONKURSS 2023

Eesti Maastikuarhitektide Liidu aastapreemiate eesmärk on tunnustada väljapaistvaid erialaseid saavutusi. Aastapreemiatele on oodatud kandideerima terviklikud maastikuarhitektuuri teosed ja välisruumi kvaliteeti tõstvad teod neljas kategoorias:

AVALIK RUUM | väljakud, pargid, asulad, tänavad, memoriaalid, restaureeritud ajaloolised väliad

ÕU/HOOV | privaatsed aiad, kortermajade hoovid, poolavalikud ruumid, personaalsed ruumid

AJUTINE RUUM/TEGU | sündmuste väliruumid, välinäitused, installatsioonid, maastikuarhitektuuri valdkonda mõjutanud teod, eeskujulik koostöö jne

SPORDI- ja MÄNGUVÄLJAKUD

Tööde esitamise tähtaeg on 6. august 2023.

Esitada võib varem nomineerimata teoseid perioodist 6. august 2018 kuni 5. august 2023.

Töid võivad esitada nii eraisikud kui ka asutused [veebivormi](#) kaudu.

Eesti Maastikuarhitektide Liidu aastapreemiad 2023 [STATUUT](#).

Esitatud kandidaatide seast valib nominendid ja preemiasaajad välja maastikuarhitektidest ja teistest ruumiekspertidest koosnev žürii.

Nominendid Eesti Maastikuarhitektide Liidu aastapreemiale avalikustatakse septembris. Esialgsete kandidaatide nimekirja ei avalikustata.

Laureaadid kuulutatakse välja arhitektuurivaldkonna loomeliitude ja Kultuurkapitali arhitektuuri sihtkapitali ühisel auhinnatseremoonial Eesti Arhitektuuripreemiad 2023.

Eesti Maastikuarhitektide Liidu aastapremia on rahaline, selle väljaandmist toetab Eesti Kultuurkapital.

Maastikuarhitektide Liidu, Arhitektide Liidu, Sisearhitektide Liidu, Kultuurkapitali arhitektuurivaldkonna aastapreemiate ning Maja ja Sirp ruumipublikatsioonipremia nominentide ja laureaatidega võib tutvuda kodulehel arhitektuuripreemiad.ee ja kogumikes.ee.

Kontakt: Reet Soans, tel: 5060834, info@maastikuarhitekt.ee

EESTI
arhitektuuri-
PREEMIAD'23

IFLA WORLD PRESIDENDI BRUNO MARQUESI AVALIK LOENG

12. juunil on kõik maastikuarhitektid, maastikuarhitektuuri üliõpilased, kohalike omavalitsuste ja riigi esindajad ning teised huvilised oodatud meie liidu liikme ning IFLA World presidendi Bruno Marquesi (PhD) avalikule loengule.

Loeng algab kell 10 Eesti Maaülikooli aulas (Kreutzwaldi 1a, Tartu, II korrus) ning selle keskmes on küsimus, miks me vajame ühist nägemust maastikuarhitektuuri erialast. Seejuures tuleb juttu sellest, milline võiks olla maastikuarhitektuuri roll ja potentsiaal rohepöörde kontekstis ning kuidas hakkab eriala mõjutama tehisintellekti areng.

IFLA IS ALL OF US

WHY WE NEED A UNITED LANDSCAPE ARCHITECTURE PROFESSION

Koolitus "Madalhaljastuse kasutamine avalikel haljasaladel"

Eesti Maastikuarhitektide Liidu täiendkoolituste kava on üle paari aasta taas hoo sisse saanud. Seekord kutsume teid huvitavale kaheosalisele koolitusele "Madalhaljastuse kasutamine avalikel haljasaladel". Esimene õppepäev toimub 8. juunil veebis ja teine praktiline õppepäev 22. augustil Ääsmäel ja Turbas.

Esimesel õppepäeval räägib Evelyn Ustav avalike alade madalhaljastusest. Keskendutakse vähest hooldust vajavatele taimedele ning käsitletakse ka kodumaiste liikide kasutamist ning sadamevee immutusaladele sobivate koosluste temaatikat.

Teine praktiline koolituspäev koosneb kahest osast. Päeva esimeses pooles tutvume erinevate avalikele aladele sobivate püsikute ja kõrrelistega Helga Taimeaias Ääsmäel, kus meie teejuhiks ja õpetajaks on pikaajase kogemusega Ülli-Riina Sildnik. Pärastlõunal jätkub koolitus Motomuuseumi aias Turbas, kus meie giidiks ja koolitajaks on Evelyn Ustav. Aia näitel räägitakse täpsemalt haljasala rajamisest ning edasise hoolduse põhiküsimustest. Saame ülevaate sobivatest taimekooslustest ning oodatud on küsimused-vastused ja arutelu.

Detailsem info koolituspäevade kohta ja registreerimine on avatud [SIIN](#).

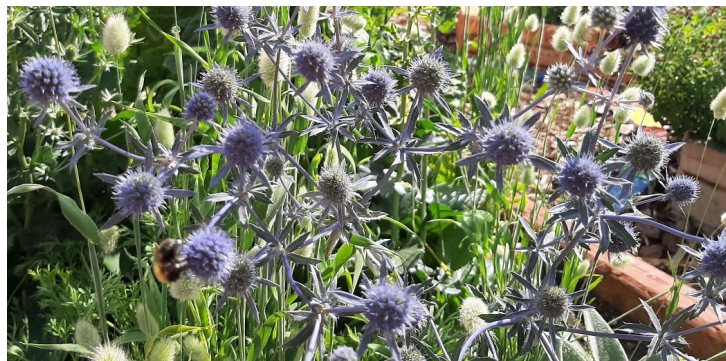

Foto: Laura Männamaa

Arhitektuurivaldkonna suveseminar 2023

EALi, ESLi ja EMALi suveseminar ootab teid tänavu **29.-30. juunil Tartus lodjakojas** (Salto AB, Eesti Kultuurkapitali arhitektuuri sihtkapitali aastapreemia laureaat 2021), mille naabruses asub Emajõe linnaujula (Kino maastikuarhitektid, Eesti Maastikuarhitektide Liidu aastapreemia laureaat 2022).

Suveseminari teemaks on **KODU / ELUASE**.

Mis teeb kodust kodu? Millest tekib kodutunne? Mida tähendab kodu/eluase mõiste 21. sajandil? Mis saab määravaks eluaseme valikul tulevikus?

Programmiga saate tutvuda **SIIN**. Suveseminari raames toimub ka mälumängu Arhivoor suur finaali ja selgub hooaja üldvõitja.

Registreerimiseks palume täita Google'i vormi. Soodushinnad kehtivad kuni 2. juunini.

Uuendusena **palume osalejapileti osta Fientast**, link avaneb pärast Google'i vormi täitmist. Soovi korral saab Fientast ka arve.

Osalustasud, mis sisaldavad kogu programmi, 3 söögikorda, 1 ööd majutust, bussisõitu (kehtivad 2. juunini, hiljem kõik hinnad +20€):

- EALi, ESLi ja EMALi liige + tema 1 kaaslane: 85€
- Seeniorliige: 65€
- Tudeng: 45€
- Mitteliige: 105€
- Oma öömajaga osaleja: 45€

Kohtumiseni Tartus, Euroopa kultuuripealinnas 2024!

Suveseminar saab teoks tänu meie väga headele koostööpartneritele:

Peatoetaja: **RUUKKI**

Toetajad: **Bauroc**, **Equitone**, **VBH/Aluprof**, **VELUX**, **Floorin**, **Lincona**, **Henkel**, Eesti Kultuurkapital.

Kandideerimine Rosa Barba rahvusvahelisele maastikuarhitektuuri auhinnale

Rosa Barba maastikuarhitektuuri auhind on üks eriala prestiižsematest tunnustustest. Tööde esitamise tähtaega pikendati **10. juunini** ning osalema oodatakse nii kõiki erialaprofessionaale oma valmis ehitatud välisruumiobjektidega kui maastikuarhitektuuri koole. Lisainfo auhinna ja kandideerimise kohta **SIIN**, eelmiste aastate nominentide ja laureaatidega saate tutvuda **SIIN**.

Vestlusõhtu "Visiooniga väikelinnad" salvestus järelevaadav

12. mail toimus Arhitektuurimuuseumis vestlusõhtu "Visiooniga väikelinnad", kus kõneldi „Hea avaliku ruumi“ programmi mõjust väikelinnade elukeskkonnale ja elanikkonnale ning sellest, kuidas riik võiks regionaalarengut edendades teha koostööd omavalitsustega väiksemate linnakeskuste tugevdamisel.

Vestlusõhtul jagasid oma mõtteid regionaalminister Madis Kallas, programmi juht Kalle Vellevoog, Kose vallavolikogu esimees Merle Pussak ja Rakvere vallavolikogu esimees Peep Vassiljev. Vestlust juhtis Eik Hermann.

Vestluse salvestust saate vaadata **SIIN**.

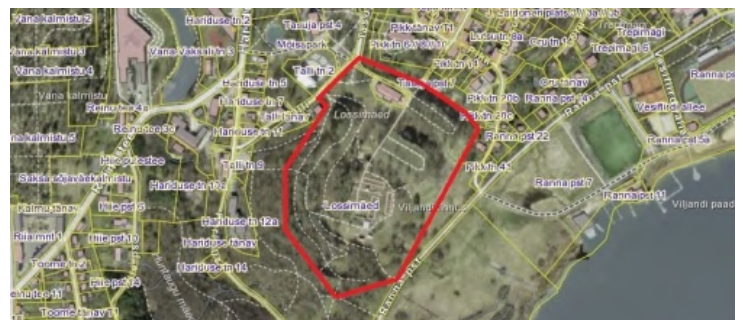

VÕISTLUSED:

Viljandi ordulinnuse külastuskeskkonna arhitektuurivõistlus

Arhitektuurivõistluse eesmärgiks on Viljandi keskaegse ordulinnuse külastuskeskkonna arendamiseks tervikliku ruumilise lahenduse leidmine, et muuta linnuseala kasutatavamaks, mitmekesisemaks ja ajaloolist pärandit rõhutavamaks avalikuks ruumiks. Võistlustöö tulemuseks peab olema ruumiline terviklahendus (sh teed, sillad ja käiguteed, platsid, piirde, tehnoarhitektuur, väikevormid jm), mis võetakse aluseks külastuskeskkonna edasise arendamisel.

Tööde esitamise tähtaeg on **5. juulil**. Lisainfo **SIIN**.

Narva Peetri platsi arhitektuurivõistlus

Narva Linnavalitsus koostöös Eesti Arhitektide Liiduga kuulutas välja arhitektuurivõistluse, millega otsitakse head terviklikku ruumilist lahendust Narva Peetri platsi ja selle lähimbruse projekteerimiseks ja ümberehitamiseks. Peetri plats on ja peaks tulevikus olema veelgi rohkem Narva linna ning Eesti ja Euroopa liidu värv, linna ajalugu väärtustav keskvaljak, Narva ja kogu Eesti oluliste kogunemisürituste toimumispaik ja kokkusaamiskoht ning linnaruumi olulisi keskseid osi (vanalinn, linnuse ala, Tallinna mnt tänavaruum, Puškini tänavaruum) siduv väljak, mis asub erinevate teekondade ristumispunkti.

Võistlustööde esitamise tähtaeg on **6. septembril**. Lisainfo **SIIN**.

1. JUUNI

09.10-09.40	Matilda Vilgas Elurikkuse ja vabaajaveetmiste võimaluste edendamine linnakeskkonnas Tartu Vabaduse puistiku näitel
09.40-10.10	Ralf-Markus Heero Elurikkuse ja jõeäärsete rekreatsioonivõimaluste edendamine Holmi pargis
10.10-10.40	Karmen Kadakmaa Liigirikkust toetav funktsionaalne ja tervendav pargi kujundus Mathieseni pargi näitel
10.40-11.10	Katrina Rämmeld Rekreatsioonivõimaluste parandamine Pikaliiva piirkonna näitel
11.30-12.00	Iris Epp Sildnik Rattasõbraliku linnakeskkonna loomine paneelemurajoonides annellinna näitel
12.00-12.30	Maarja Sööt Puhkeala kujundamine Kõrveküla paisjärve äärsel alal näitel
12.30-13.00	Hanna Tammiste Atraktiivse väliruumi kujundamine laagri kooli näitel

2. JUUNI

09.10-09.40	Lisbel Serbin Tartu Kroonuaia kooli liikuma kutsuv välisruum
09.40-10.10	Joanna Kütt Pärnu rannaniidu LKA ja Mai piirkonna korterelamute vahelise puhkeala kujundamine
10.10-10.40	Laura Rämman Avaliku märguala planeerimine ja Kristalli elamukvartali visuaalne kujundamine
10.40-11.10	Hannes Aava Koosluspõhiste istutustega sademe- ja tulvavee ohjamismaastik Tartu sadama piirkonnas
11.30-12.00	Helena Hämarik Rekreatsiooni võimaluste parendamine Raadi-Kruusamäe linnaosas mürarohke roheala näitel
12.00-12.30	Andre Viilol Tervendava maastiku loomine Ropka parki äärsel alal näitel

Kadri Uusen | Looduslikud mängud ja õuesõpe eri kooliastmetel Tiskre põhikooli ja lasteaia hooviala näitel

Katri Dremljuga-Grüner | Kaasaegse linnaruumi kasutuse uuring Tammsaare pargi (rekonstrueeritud) näitel

Laura Kipper | Kultuuriväärtusliku linnaruumi koostamine Lennusadama näitel

Liina-Kai Raivet | Avaliku ruumi ümberkujundamine kompaktses linnakeskuses (Tallinna Tatari – Südalinna – Sibulaküla – Maakri - Kompassi asumite juhtumiuuring)

Mona Seppern | Eesti Maaülikooli linnaku välialade arendamine lähtuvalt tudengite perspektiivist

Adeolu Jeremiah Afolabi | Testing landscape character assessment (LCA) on tourism and recreation on Lagos coastal area, Nigeria

Elif Naz Duman | WAVE living lab! Setting up a “living lab” for developing a participatory framework for spatial strategies at Tartu's riverscape

Fatama Tuz Johora Sinthia | Use pattern of an urban park by people with visual impairment: a case study of Ramna Park, Dhaka, Bangladesh

Ghieth Alkhateeb | Post-conflict landscape: patterns of change in physical, social, and cultural landscapes in the wake of urban displacement

Kartik Padmanabhan | Overcoming barriers to the implementation of building information modelling (BIM) in landscape architecture: a case study of Estonia

Osama Mahmoud Abdellatif Elhabyan | Socio-cultural restoration aspects of Islamic historical sites in Cairo - case study for the City of the Dead

Selasee Prince Amegashiti | Evaluating and proposing design interventions for the recreational use of a reservoir Landscape, A case study of Lake Volta in Akosombo, Ghana

Shaik Muhammed Zubair | Restoration of Buckingham Canal Chennai as a case study

ELINA KOEL

Milline on Sinu hariduskäik?

Peale keskkooli astusin Eesti Maaülikooli Keskkonna planeerimise ja maastiku kujundamise erialale, selle lõpetasin 2017. aastal. Magistrikraadi tegin Tallinna Tehnikaülikoolis, lõpetasin 2019.

Kuidas leidsid tee just maastikuarhitektuuri juurde?

Mulle meeldis lapsena joonistada ja eriti meeldis aardejahi kaarte teha. Lisaks tekkis mul vanaemaga koos maal aiaga tegeledes huvi taimede vastu. Hea meelega istutasin ja vaatasin, kuidas taimed arenesid. Põhikoolis tekkis huvi sisekujunduse vastu, gümnaasiumis sain aru, et mind köidavad ained nagu bioloogia, joonistamine ja geograafia. Keskkooli lõpetades ei teadnud ma, kuhu edasi, ent kui leidsin Eesti Maaülikoolis maastikuarhitektuuri eriala siis tekkis äratundmine, et see on mulle!

Millega oled pärast õpingute lõppu tegelenud?

Juba magistrikraadi omandamise ajal hakkasin kooli ja põhitöö kõrvalt koos tuttava arhitektiga tegema koos väiksemaid erialaseid töid. Magistrantuuri ajal sain praktikakoha arhitektuurbüroosse Pluss, kus töötasin mitu aastat. Hetkel töötan maastikuarhitektina arhitektuurbüroos Koko.

Mida ootad kõige rohkem EMALilt?

EMALilt ootan enim kogemuste ja mõtete vahetamist, koostööd erialase arengu mõttes.

STEN JUUR

Milline on Sinu hariduskäik?

Olen kõrgharitud end nii sotsiaal- kui tehnikateaduste valdkonnas. Lõpetasin 7 aastat tagasi Tallinna Ülikoolis kommunikatsiooni- magistri ning ei läinud kaua mööda, kui mõistsin, et kõik himud ja isud suunavad mind ümbritseva keskkonna ja ruumiga tegelema. Seega võtsin Maaülikoolis maastikulise tee jalge alla ja lõpetasin siingi magistri 2023. aasta jaanuaris. Oli üks pikk teekond, aga kokkuvõttes usun, et mõlemad erialad täiendavad teineteist ja on mulle maailma mitmetahulisemal mõtestamisel abiks.

Kuidas leidsid tee just maastikuarhitektuuri juurde?

Olen pooleldi pärit Lasnamäelt ja pooleldi Otepäält. Võimalik, et sellistes kontrastsetes keskkondades toimetamine on teravdanud ja elavdanud mu ruumitaju ja -tunnetust ja õpetanud suhestuma nüanssidega mind ümbritsevas. Ma olen alati tundnud, et *genius loci*ga on võimalik väga sõbralikult, põnevalt ja loovalt suhelda, juba enne kui sellest mõistest midagi mõikasin või maastikuarhitektuurist üldse. Konkreetne hetk, mil aru sain, et ruumiga tegeleda soovin, oli Otepää linnamäel üle pika aja jalutades – nägin, et hunnik väga armsalt nõlva katvaid puid oli maha raiutud ja pilt nii trööstitu, et soovisin midagi ette võtta. Läksin koju ja googeldasin "kes kujundavad maastikku". Sain vastuse.

Millega oled pärast õpingute lõppu tegelenud?

Projekteerimisega.

Mida ootad kõige rohkem EMALilt?

EMALilt ootan katalüsaatorset energiat – kui soovime, et ruum meie ümber oleks elurikas, elav ja mitmekülgne, siis peame ka ise olema selle protsessi pidevad käivitajad, mitte ainult oma töös, vaid ka igapäevastes toimetustes-tegemistes.

RENESSANSSI RADADEL ITAALIAS

ehk kevadine reis koos kaasteeliste ja -mõtlejatega Itaaliasse, renessansi hälli Firenze, Medicite villade aedadesse

Ekspeditsiooni toetati EMALi loomestipendiumiga

Fotode kollaaž ja teksti autorid:

Piret Pallase, Kaja Sepper, Kristiina Kupper

Renessansi hõngu nuusutamiseks tuleb minna kohale. Koht ise on külluslik arhitektuurist ja kunstist. Firenze ümbrusesse pikitud villad ja nende aiad avavad ennast kõige uskumatul kombel ning loovad ettekujutustes tõeliselt ahhetamapaneva vaatemängu. Kui raamatutest loetust ja pilte vaadates püüad ette kujutada neid õrnu õisi ja tumerohelisi küpressipuid, siis kohal olles saavad kõik must-valged pildid värvilisteks ning Utensi lünnettidel kujutatud hakkab silme ees kuju võtma või vähemalt tekitab ettekujutuse, kuidas kõik see võis välja näha...

Nii mõnigi koht tegi silmad suureks ja suu vajus märkamatuks lahti, seega vaadake fotodest kollaaže ja ajastus kohalolekuks mõelge Boccaccio „Dekameroni“ novellidele. Isu tekitamiseks väike sissejuhatus:

“Juba hakkasid tõusva päikese kiired pühapäeva hommikul kõrgemate mägede tippusid vallutama, hämarus hajus ja kõik asjad ilmusid selgesti nähtavale... Algul jalutati kastisel murul, siis, kella poole üheksa paiku, mindi väikesesse lähedasse kirikusse jumalateenistusele. Kui sealt oli tagasi koju tulnud, rõõmsalt ja mõnusalt söödud, lauldi ja tantsiti veidi aega... Kui aga päike keskpäeva kaarest üle oli jõudnud, läksid kõik kuninganna soovil kauni purskkaevu juurde istuma, et seal nagu harilikult jutustamist kuulata...”

ESIMENE PÄEV

Villa Medici Fiesoles: küpressipuude vahel aia sissepääsu juures ei märka kohe villat; renessansi hõng läbi paiga vaimu; sidrunipuudega terrakotapotid; terrassidega maastikult avanevad imelised maastikuvaated.

TEINE PÄEV

Villa di Poggio a Caiano: suursugune villa piilub võimsate seeditriipude vahelt; hilisem trepistiku lisandus sulandub villaga ja annab hoonele juurde suursugusust; vaated aiale villa avatud terrassilt; esimene suurem kasvahoone sidrunipuude hoiustamiseks ehk *limonaia*; jõe lähedus tagas vee kasutamise aias.

KOLMAS PÄEV

Villa di Castello: imeline pärand killustatud kujul; palju sümbolistikat; lugude jutustamine skulptuuride kaudu; oluline kogemus tekib teadmisest (mütoloogia tundmine).

VIIES PÄEV

Villa la Petraia: õhukeseks püगतud apelsinipuu hekid; viigipuu nudipuuna; Castello originaalid; ebaloogiline veesilm; Utensi lünettide kollektsioon; imeline metallist konstruktsioon siseöue kinniehitamiseks ja ballisaali tekitamiseks.

NELJAS PÄEV

Boboli aiad Firenzes: keskendusime peamiselt esimesele aia osale, mis on rajatud kõige varem, aga mida on täiendatud hilisemate „kingitustega“; võimsad ja silmipimestavad grotid; perspektiiv; baroki lähenevat hullust on õhus tunda; inimene on ikka nii väike; megakõrge küpressiallee.

Villa di Pratolino: renessansi lõpuperioodil rajatud aed maneristlikus stiilis (mida saime ainult Utensi lünetti vaadates ette kujutada), kus algupäraselt oli kasutatud palju ennekuulmatuid lahendusi (nt soojendatud veega basseini grotis, võimas kaskaad, veemängud); säilinud suurejooneline ja võimas Appenniini koloss; romantilised tulikaväljad; muust alast kõrgemal paiknev järv mõjus kui loodusime.

